

נשמתא דאורייתא

הורים וילדים לומדים חסידות בצורתא

גיליון 234 | ערב שבת קדש פרשת וילך, שבת שובה, ו' תשרי תשע"ז
יוצא לאור על ידי ועד כפר חב"ד ארה"ק ת"ו

**ה'הקהל'
המשפחתי**

הקהל את העם

שתי מצוות מיוחדות

אבא/אמא: רגע אחרי ששנת 'הקהל' הסתיימה, אנו זוכים לקבל ממנה ד"ש בפירשת השבוע.

בפרשתנו מופיעות שתי מצוות עשה האחרונות שבתורה, מצות הקהל - "מקח שבע שנים בבוא כל ישראל. הקהל את העם", ומצות כתיבת ספר תורה - "ועתה כתבו לכם".

מדוע נבחרו דוקא שתי מצוות אלו לסים בהן את התורה, בסמיכות ליום הסתלקותו של משה רבנו? ובפרט מצות 'הקהל' השייכת לזמן בית המקדש ולא מיד עם כניסת בני ישראל לארץ, אחרי פטירת משה. מה גם שמצוה זו שייכת לזמן מסים "מקח שבע שנים במעד שנת השמיטה", והיה עליה להכתב בהמשך למצות שמטה שנתבארה בפירשת בהר או בפירשת ראה?

זרוז וחזוק בתורה

ילד/ילדה: בקשר למצות הקהל ולקריאת התורה על ידי המלך, כותב הרמב"ם: "חיבין להכין לבם ולהקשיב אזנם לשמע באימה ויראה וגילה ברעדה כיום שנתנה בו בסיני. ויראה עצמו כאלו עתה נצטוו בה ומפי הגבורה שומעה, שהמלך שליח הוא להשמיע דברי האל-ל".

מערכת 'נשמתא דאורייתא' מאחלת לכל הילדים וההורים היקרים הלומדים בכל שבת חסידות ביחד
גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה שנת גאולה וישועה

© creative

עגלה אחד עד שישוב מליובאוויטש והוא נלוה אל חברת החסידים ההולכים לליובאוויטש.

*

"באחד הימים", ספר ר' יוסף לבנו אבא זליג, "פגשתי לגדל תמהוני בשלמה ליב, הולך ברחוב בליובאוויטש עם אחד מפרחי החסידים.

"הוא הפירני כרגע וישמח עלי במאוד מאוד. ויספר לי את כל אשר עבר עליו מאז, כי המושל בא לויטבסק ויאמר לו, שלרגלי עסקיו הוא רוצה לשלחו לאוקראינה. כוננתו היתה לשלחו מביתו בכדי שלא ינדע לו מהאסון אשר קרהו.

"אנכי", ספר שלמה ליב לר' יוסף - החלטתי להגיד לו, שיודע אני את אשר קרה וכי אין ברצוני לשוב אל אותו המקום, שקרה שם מארע כזה ואם מצאתי חן בעיניו יתן לי חפשה".

"מראש לא חפץ המושל לשמע מזה, אבל כעבר איזה ימים אמר שידוע לו, שבפער הסמוכה ליובאוויטש יש איש אלקים קדוש ורב גדול בישראל. סע אליו וכאשר יאמר לך תעשה, אמר המושל.

"כבוד קדשת אדמו"ר האמצעי סדר לר' שלמה ליב תקון ויהי לבעל תשובה גמור ויצו עליו לעזב את המושל ואת מכריו הללו ולשוב לביתו לאשתו היהודיה ולילדיו.

"ובקיץ ההוא נתפרסם קונטרס התשובה (פוקח עורים) בשפה המדברת מאת כבוד קדשת אדמו"ר (האמצעי) והוא סדר הנהגה לבעל תשובה".

*

"כשני חדשים נתעכב אבי אז בליובאוויטש", ספר אבא זליג, "וכשנכנס ליחידות' לכבוד קדשת אדמו"ר האמצעי פקד עליו למלאות מקומו של המנוח נחום הזקן, לנהל את המנון החסידי ברחוב השוק ויאמר אליו: "האבא (אדמו"ר הזקן) היה אצלי ואמר, שיוסף מבישינקוביץ השלים את הפונה".

"ויסים אדמו"ר האמצעי: "אבא, לצרף טובה פרטית, עשה מ'למדן' בעל-עגלה' ואותי הוא מצוה לצרף טובה כללית, לעשות מ'בעל-עגלה' משפיע'. עליך להיות ה'משפיע' וגמהל המנון החסידי בשוק של בישינקוביץ".

"כשחזר אבי לביתו מליובאוויטש מכר את הסוס והעגלה ויהי למשפיע חסידות, ועד שנותיו האחרונות היה הולך רגלי לליובאוויטש".

הלמדן שהפך לעגלון

- חלק חמישי ואחרון -

תקציר: היהודי שירד מדרך התורה ומצוות, פוגש את ר' יוסף בעל עגלה ומתעורר בתשובה עצומה, חרטה אוחזת בו על שנשא אשה נכריה שילדה לו בן, עד שהוא נופל למשכב ונמצא במצב מסכן. בינתיים מגיעה הידיעה כי אשתו ובנו הגויים טבעו בנהר.

ר' יוסף נכנס לחדר החולה, סגר הדלת אחרי וירכין את ראשו על החולה וילחש באזניו, שאשתו הנכרית ובנו נטבעו בנהר ועתה יוכל לשוב אל אשתו וילדיו היהודים באין מפריע. ויחזר על דבריו פעמים ושלוש וירא ר' יוסף כי אדם קל בא בלחיייו של החולה. ויחזר את הדברים עוד איזה פעמים ופתאום פקח החולה את עיניו ויסתכל בפחד אנה ואנה. ויספר לו ר' יוסף את אשר קרה לאשתו ובנו ויאמר לו, שעוד לא שקעה השמש ועדין הוא יכול לקים מצות הנחת תפלין.

*

בערב כששב הרופא מטילו ונכנס הביתה, נדהם מהמחזה אשר ראה. הרופא נגש אל החולה וימשש את דפקו ויאמר לשלח ציר מהיר אל הוצר לבשר את המושל ממצב החולה. ואל החולה אמר, שבטוד יום או יומים יוכל לנסע לביתו והוא בעצמו נוסע מחר בהשפמה.

למחרת חפץ ר' יוסף לשוב לביתו, אבל האורח עכבהו באמרו, שהוא היחיד, היודע את סודו ועליו לקים את נדרו לשוב לאשתו וילדיו היהודים. ולהיות שעודנו חלוש, הוא מבקשו לחכות עליו עד אחר שבת קדש ובין כך יתישבו איך לסדר הדבר. ויסיים ר' יוסף לבקשת שלמה ליב. אחר ששלמה ליב החלים, נפרדו הוא ור' יוסף איש לדרכו.

*

חלפה תקופה ור' יוסף ראה אשר הרבה מהחסידים הזקנים מתכוננים ללקת לכבוד קדשת אדמו"ר האמצעי לליובאוויטש. ויתעורר ר' יוסף להשתתף עמם וישכיר את סוסו ועגלתו לבעל-

להריע בחצוירות

ילדעלדה: בפרשת וילך מופיעה מצות 'הקהל' (אותה צינו בשנה שחלפה). בזמן בית המקדש היה כל עם ישראל מתאסף בחג הסוכות, במוצאי שנת השמטה, בבית המקדש והמלך היה קורא בפניהם פרשיות מספר התורה, כדי לעורר אותם לקיים את מצוות השם וליראה אותו.

אבא/אמא: באותו היום היו הכהנים עומדים בחצוירות ירושלים וחצוירות של זקב בידיהם, והיו מריעים בחצוירות כדי להקהיל את העם לבית המקדש ו"כל כהן שאין בידו חצוירות של זקב, אומרין: דומה זה שאין כהן הוא".

מה פרוש הדברים? למה כהן שלא עמד עם החצוירות להקהיל את העם אינו נחשב כהן?

ילדעלדה: העבודה החשובה ביותר של הכהנים הייתה הקטרת הקטרת. בקטרת היה גם את ה'חלבנה' שהריח שלה רע, אבל כשהיו מערבים אותה יחד עם שאר הסממנים היא הייתה מקבלת ריח טוב. הדבר רומז על פושעי ישראל שהיו צריכים לעורר אותם בתשובה.

אבא/אמא: ולכן דוקא כהן שיצא עם החצוירות להקהיל את העם ולדאג שיבואו לבית המקדש למעמד 'הקהל' ויתחזקו בקיום המצוות, הוא כהן אמתי שעושה את התפקיד שלו כמו שצריך. אבל אם הוא לא יוצא החוצה "דומה שאינו כהן"...

הלקח:

כל אחד מאתנו הוא כמו 'כהן' שצריך להריע בחצוירות ולקרב עוד יהודים להשם, וכך נזכה שהשם יקהיל את כל עם ישראל לבית המקדש בקרוב ממש.

(מעובד ע"פ לקו"ש חי"ד עמ' 127 ואילך)

הנשמות כבר היו בזמן מתן תורה, כמו שכתוב "את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה", ואף נצטוינו לזכור זאת בזכירה חמונה: "רק השמר לה ישמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך. והודעתם לכניה ולבני בניה, יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחרב"?

אלא שעקר החדוש של מעמד הר סיני ומתן תורה לא היה בלמוד התורה ובשמיעת מצוות ה' - שדברים אלו היו גם בזמן האבות - אלא החדוש שכל זה היה באופן של **ראיה**, שדוקא היא הביאה לשלמות הפעלה על הנוכחים במעמד (=כל בני ישראל בכל הדורות).

וכידוע שאינה דומה שמיעה לראיה, כי שמיעה היא מרחוק, ואלו ראיה היא מקרוב, וכן היה במתן תורה, ש"כל העם ראים את הקולת" - רואים את הנשמע, ולכן התאמתה אצל כל אחד ואחד מישראל האמונה ש"אנכי ה' אלקיך".

ולכן לא מספיקה זכירת מעמד הר סיני ומתן תורה בלבד, כזכירת דבר שהיה בעבר - אלא יש צורך בענין מיחד שיחדש גם את הראיה שהיתה במעמד הר סיני ויגרם לחוש שוב את אותם רגעים "כאלו עתה נצטוו בה" - כפי שזה נעשה על ידי מצות הקהל.

הלקח:

ילדעלדה: ואף על פי שבזמן הזה לא זוכים לקיים את מצות הקהל כפשוטה בבית המקדש, הרי מובן שהדבר קיים ברוחניות [וגפי שכל הדברים שהיו בבית המקדש נמצאים גם עתה ברוחניות כמו התפלות שנתקנו במקום הקרבנות] ומצות 'הקהל' ברוחניות היא בכל שנה, בכל חדש ובכל יום (כפי שהרבי כותב ב'מכתב כללי') - על ידי שכל אחד 'מקהיל' את האנשים/החברים שהוא מכיר ומעורר אותם בלמוד התורה ובקיום המצוות, ועל ידי זה אנו מזרזים את ביאת המלך המשיח שיקרא בבית המקדש בספר התורה בשנת הקהל.

(מעובד ע"פ לקו"ש חי"ד עמ' 187 ואילך)

לפי זה נבין מדוע נאמרה מצוה זו דוקא בסוף ארבעים שנה שהיו בני ישראל במדבר ולפני כניסתם לארץ:

כאשר בני ישראל יוצאים מהמדבר שבו קבלו את התורה מפי הגבורה ועוברים למקום חדש ושונה; וכן הם עוברים מנשיאותו של משה רבנו, שהוא זה שקבל את התורה מסיני, לנשיאותו של יהושע - היה צריך להיות אצלם מעין המעמד שבו נתנה התורה מסיני "הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרף", כדי לחזק ולזרז אותם בקיום מצוות התורה.

שני חלקים במתן תורה

אבא/אמא: ולכן יש צורך בשתי המצוות האלה, שהן מעין קבלת התורה בסיני:

במתן תורה בהר סיני היו שני דברים: א) קבלת התורה (למוד התורה), ב) קבלת מצוות.

מצות הקהל ענינה - קבלת מצוות התורה, ומצות כתיבת ספר תורה - היא (בעקר) בשביל למוד התורה.

וכמפרש בכתוב שתכן מצות הקהל הוא "למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' אלקיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת, וכניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה את ה' אלקיכם כל הימים גו'" - כלומר, שעקר ההדגשה היא על יראת השם המביאה לידי עשיית המצוות; ואלו מצות כתיבת ספר תורה תקנה הוא "ועתה כתבו גו' ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם", שתכלית הכתיבה היא - הלמוד.

אינה דומה שמיעה לראיה

אבא/אמא: וכעת לשאלה נוספת:

מהו הטעם והצורך לכך שמזמן לזמן (בכל שבע שנים) צריכים כלם לחיות מחדש ב'הקהל' את מעמד הר סיני? והרי כל

✂ ----- ✂
גליון 234 וילך - שבת שובה
שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____
כיתה: _____ חתימת הורים: _____

אתר: www.ynet.co.il